

Visitasedrag søndag 25.oktober 2026, Ljan og Nordstrand menigheter.

Ved biskop Sunniva Gylver

Kjære alle sammen!

Denne uka har vi hatt bispevisitas her i Nordstrand og Ljan sokn. To menigheter og to kirker, to menighetsbarnehager, en stor stab og mange frivillige. Jeg har gledet meg over det jeg har fått være med på og alle menneskene jeg har møtt. Takk for et innholdsrikt program og for den varme måten dere har tatt imot meg på. Jeg håper disse dagene skaper nye relasjoner og gir inspirasjon til det videre arbeidet.

Dette foredraget er basert på inntrykkene jeg har fått underveis i visitasen og menighetenes egne innberetninger i forkant, og har blitt til i tett samarbeid med prost og kirkefagsjef. De har, sammen med fellesråd, dere som er lokalt ansatte og frivillige, gjort en stor jobb for å forberede og gjennomføre visitasen – og vil også følge opp visitasen i etterkant. Tusen takk!

Visitase

Visitase er ett av de viktigste verktøyene biskoper har i sitt tilsyn med menighetene. Ordet biskop kommer fra det greske ordet epoiskopos – en som ser, en som fører tilsyn. Målet med visitasen er ikke først og fremst kontroll, men å støtte inspirere, utfordre og oppmuntre. Sammen spør vi hvordan vi kan være kirke på dette stedet, for menneskene som bor her.

Nordstrand og Ljan er to ulike menigheter. Det har ulike størrelse og ulike lokal forankring, men begge kjennetegnes av høy aktivitet og bred kontaktflate. Jeg gjenkjenner visjonen til Den norske kirke – om å være en bekjennende, åpen, tjenende og misjonerende folkekirke som bidrar til mer himmel på jord. Det har vært godt å se.

Kirkebyggene

En fast post på alle bispevisitas, er besøket i kirkebyggene. Ljan kirke er en vakker steinkirke fra 1932 med en sterk lokal identitet. Inspirerende at den nå har fått kirkekafeekrok etter at de bakerste benkene i kirkerommet ble tatt ut. Kirken på Nordstrand ble først bygget i 1866 og har siden vært igjennom flere ombygginger. Den største med nybygg og nyvigsling i 2015. Dette har blitt et flott kirkerom og en naturlig møteplass i bydelen.

For meg har denne visitasen også vært personlig. Jeg vokste opp på Nordstrand, ble konfirmert her og ble ungdomsleder her. Menigheten var et godt sted for meg, i en oppvekst som også bød på mange utfordringer. Derfor er det vært spesielt fint å komme tilbake og se hvordan kirken fortsatt er et sted der mennesker finne fellesskap og tilhørighet.

Jeg vil nå dele litt med dere hva jeg har fått være med på disse dagene.

Visitaprogrammet

På **mandag** startet visitas med en åpningsgudstjeneste på Ljan. I gudstjenesten talte sokneprest på Ljan over det greske begrepet *oikos* – som betyr hus eller husholdning. Kirken med alle sine ulike fellesskap, møtepunkt, aktiviteter, gudstjenester og samtaler blir en husholdning. Et økosystem hvor mennesker på ulike måter finner sin plass.

Jeg har hatt samtale med menighetenes stor-stab. En samtale om hva de opplever mest fint og utfordrende i sitt eget arbeid. Jeg la merke til at staben delte begeistring og engasjement for hverandres arbeidsoppgaver og felles forpliktelser. Det er ikke en selvfølge, og det er en gave som må tas vare på.

Jeg fikk besøke det mye omtalte Ljanskoret, hvor barn kommer rett fra Ljan skole til kirken. Over 40 barn er med (fra 3.-6. klasse) Vi fikk en energisk velkomst og oppvarming i ring, før en fin mini-konsert fra koret. Menighetspedagog og musiker gir barna gode rammer. Det står stor respekt av å holde en så stor gruppe barn i ånde rett etter en lang skoledag!

På Supermandag på Nordstrand (på Ljan er det Supertirsdag) ble vi møtt av flotte frivillige som skaper en trygg og fin ramme for barna og de voksne. Vi fikk servert superhamburgere fint dandert. Etter middag er det ulikt program etter alder, og samlingen ble avsluttet med alle i kirkerommet. Det gjorde inntrykk å se tro og hverdag veves sammen på en naturlig måte.

Tirsdag fikk vi en interessant samtale med staben om å være folkekirke i sin kontekst. Vi fikk spennende undervisning om kirkevekst som var hentet fra Church of England. Lederskap, tydelig egenart og retning, men også åpenhet for endring var noen av momenter for at kirken kan vokse. Og hvor viktig et aktivt barne- og ungdomsarbeid er for morgendagens kirke.

Åpen kafe på Ljan har vært et tilbud på Ljan i åtte år. Flere av de driftige frivillige som var med å starte opp for mange år siden, holder fremdeles hånd om dette i dag. Her var det sveler og kaffe, menighetsbarnehagen på Ljan sang og formidlet herlig sangglede. Dette er et viktig samlingssted på Ljan.

Så gikk turen til Signo – Conrad Svendsen senter. Conrad var prest, og hadde et hjerte for at mennesker med hørselshemming skulle få konfirmantundervisning og praktisere tro. I dag er Signo en stiftelse med et bredt tilbud fordelt på flere virksomheter med totalt 900 årsverk. Besøket minnet meg om hvor viktig det er å arbeide for inkludering og menneskeverd i praksis.

Onsdag fikk jeg et varmt møte med Nordstrand menighetsbarnehage – rett ved siden av kirken. Det er i dag 45 barn der – både små og stor-barns avdeling. Bente har vært ansatt i 40 år og bærer tradisjonen videre fra oppstarten for 50 år siden. Vi fikk være med på samlingsstund og det var imponerende hvor mange sanger barna kunne, hvor høyt de sang og hvor oppmerksomt de lyttet. Og i adventstiden leser de hele juleevangeliet hver dag – noe som gjør at mange av barna kan dette utenat. Menighetsbarnehagen på Nordstrand og Ljan er populære barnehager og viktige arenaer for omsorg, lek, læring og trosformidling.

En annen skatt i menighetene akkurat nå er det omfattende ungdomsarbeidet.

Årets konfirmantkull teller over 200 ungdommer. Mange fortsetter som ledere etterpå. Det er en fantastisk gave. Samtidig som det gir noen utfordringer. Hvordan ser man den enkelte når gruppen blir stå store? Hvordan følge opp alle og sikre at ingen faller utenfor? Da jeg møtte ungdommene, fortalte om min egen oppvekst og opplevelse av utenforskap. Jeg fortalte om en jente som så meg og sto opp for meg da jeg trengte det som mest. Det ble et vendepunkt for meg. Derfor sa jeg til ungdommene: Du vet aldri når du kan bli et vendepunkt i andre menneskers liv. Et vennlig ord, en invitasjon, et blikk som ser. Noen ganger er det mindre som skal til enn vi tror.

Senere på kvelden fikk jeg avslutte kvelden med de unge i det fine bønnerommet i kjelleren. Bønn, sang og fellesskap, alt ledet av ungdommene selv. Et hellig øyeblikk!

Jeg vikk møte begge menighetsrådene, som sammen hadde valgt å ta opp to tema til samtale; diakoni og ungdomsarbeid. Vi fikk en presentasjon av hva diakoni er og hvordan menighetens diakoni hviler på fellesskapet. Vi fikk se menighetenes aktiviteter – fra vugge til grav – og høre et ønske om å være enda mer aktuell i lokalsamfunnet.

Det ble også fortalt om det store ungdomsarbeidet og endringer i staben. Det er nå nye ansatte som jobber for fellesskap, trygghet og mulighet til trospraksis sammen med ungdommene. Utekontakten kommer på OnsdagsÅpent, men det er behov for flere trygge voksne både på OnsdagsÅpent og på leir.

Torsdag. Under visitasen møtte jeg også representanter fra bydelen, skolene og SaTO. **Bydelsdirektør og hans stab** gav en omvisning i bydelshuset og vi fikk ha en samtale om unge og eldre sin situasjon i bydelen. Det er høy forventet levealder og et økende antall eldre som ønsker å bo hjemme så lenge som mulig. Mange eldre finner fellesskap i kirken mens bydelen har 1000 hjemmebesøk på døgn. Vi trenger å kjenne til hverandre,

anerkjenne hverandres roller og arbeid så vi sammen kan bygge bro mellom kirken og bydelen, til beste for innbyggerne.

Rektorene på skolene i Nordstrand og Ljan sokn var også invitert til lunsj i ungdomslokalet i menighetssenteret. Jeg opplever at også samarbeidet med skolene er godt. Kirken har en viktig rolle som tradisjonsbærer, kulturformidler og møteplass ved sorg og kriser. Samtidig må vi fortsette å utvikle samarbeidet på en måte som møter dagens mangfoldige samfunn. Vi får fortsette samtalen rundt julegudstjeneste eller andre møtepunkter, og hvordan vi kan være med og bidra til å utvikle barns og unges eksistensielle språk og beredskap.

Vi fikk også møte SALTO (Oslo kommune og Oslo politidistrikt sin samarbeidsmodell for å koordinere og samordne det rus- og kriminalitetsforebyggende arbeidet overfor barn og unge). Utekontakt, SaLTo-koordinator, forebyggende enhet i politiet og Teams Ung har allerede opprettet et samarbeid med ansatte i menighetene, og har kontakt med de unge. Menigheten og SALTO trenger å kjenne til hverandre og hverandres arbeid, for som dere sier selv – dere møter de samme ungdommene.

Lørdag fikk jeg også med meg høstmarked og Skogskirke.

Her er noen refleksjoner og utfordringer etter forberedelser til og gjennomføring av visitas:

Aller først vil jeg si at jeg har sett og møtt en flott stab og engasjerte frivillige. Takk til dere – for det dere er og det dere gjør - hver dag. Smått og stort. Takk for at dere er synlige - både med navneskilt og snipp – slik at folk som kommer slipper å lure på hvem dere er. Så vet vi at omsorg for hverandre og egenomsorg henger sammen. *Sett gode rammer for arbeidet og ditt hverdagsliv slik at du tar vare på deg selv og dine nærmeste.*

Jeg har også lagt merke til de mange måtene dere ivaretar den “*kirkelige signaturen*” på, der dere holder tilbedelsen og diakonien tett sammen, blant annet Bordvers, Lystenning og en bibelfortelling, bønn og sang på supermandag, og en avslutningsliturgi på OnsdagÅpent. Alt vi gjør, gjør vi som kirke. I vårt sekulære samfunn ser jeg det nødvendig å eksplisitt koble alt det bra vi gjør, med den tro og teologi som bærer og driver oss som kirke – og slik også “åpne rom for tro”, som vi sier i strategien vår. Samtidig skal vi som folkekirke formidle åpenhet og nysgjerrighet i møte med mangfoldet av tro og livssyn; det beriker oss alle. Medlemsundersøkelsen fra i vinter viser at også innad i vår medlemsmasse er det et stort mangfold hva gjelder tro og praksis, og det gjør både teologien og fellesskapet vårt sunnere og bedre, tror jeg. Takk for at dere er folkekirke både på Ljan og på Nordstrand og er med å skape disse rommene, der folk føler seg hjemme-både med og uten tro.

Begge menighetene har skrevet mange ting i visitasberetningen om både fokusområder og strategier. Jeg ønsker derfor videre å løfte opp to hovedtema som dere selv har tatt tak i: Diakoni og barn og unge.

Diakoni.

Diakoni er kirkens omsorg – og rettferdighetsarbeid. Diakoni handler om nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet. Dere har både seniordiakoni og ungdomsdiakoni. Det gir mulighet til å møte mennesker i ulike livsfaser. Men diakoni er ikke bare diakonens oppgave. Det er hele kirkens oppdrag og som kirke må vi øve oss i omsorg for hverandre, stå opp for urett og forvalte våre ressurser til beste for mennesker og den jorda vi er en del av.

Vi vet at stadig flere lever lenge. Det er en stor gave, men høy alder innebærer også tap, sorg og kanskje ensomhet. Hvordan skal dere utvikle diakonien i møte med et samfunn med stadig flere eldre? Vi er alle mottakere og bidragsyttere. **Vi veksler på om vi trenger noen som ser oss eller om vi kan være der for andre.**

Diakonene har en fagkompetanse og skal lede det diakonale arbeidet som tar utgangspunkt i kontekst og satsinger dere gjør. Dette synliggjøres blant annet som sorggruppeledere, formidlere og sjelesorg. Men også eksistensielle behov er store. Kan et sterkere samarbeid mellom bydel og kirke, og andre tros- og livssynsaktører, sikre at mennesker som ikke kommer ut av hjemmet, og som ønsker religiøs betjening, får det?

Herved er første utfordring gitt: Kan dere få til et fast møtepunkt mellom aktuelle instanser i bydelen og kirka, som legges inn i et årshjul? Hvordan kan flere frivillige, ikke minst de som selv er seniorer, involveres i å bidra til at mennesker opplever fellesskap, verdighet og håp gjennom hele livet?

Barn og unge

Arbeidet blant barn og unge er en stor styrke hos dere. Og det trenger fortsatt oppmerksomhet. Konfirmantarbeidet vokser. Ungdomsarbeidet vokser. Barnearbeidet, barnekor og søndagsskole vokser. Behovet for trygge voksne vokser. Dere er ikke alene om disse utfordringene, selv om den settes på spissen når det blir mange.

Utfordring nr 2: Hvordan kan dere rekruttere flere voksne som ønsker å være medvandrere for ungdom? Kan flere foreldre, besteforeldre, tidligere ledere eller andre med erfaring fra arbeid med unge inviteres inn? Ingen ungdommer skal måtte stå alene. Kan mennesker som har kompetanse i møte med unge til å være med som trygge voksne? Og hvordan få med konfirmantene videre utover konfirmasjonstiden og ledertrening?

Nordstrand og Ljan har over mange år hatt et godt samarbeid med både skoler og barnehager i bydelen. Både gjennom skolegudstjenester, høytidssamlinger, kirkegata og besøk i kirka. Skole- kirkesamarbeidet kan kanskje utvikles? Kanskje undervisningstime om sorg og begravelse med omvisning i kirkerommet før eleven eventuelt selv opplever å miste noen? I årene frem mot Nasjonaljubileet 2030 kan det være spennende områder å samarbeide om, da både skole og kirke er med å markere tusenårsmarkeringen. Det er utarbeidet gode ressurser og lokalt kan kirken også være et kontaktpunkt for samspill på bredden av tros- og livssyn.

I tråd med utfordringen jeg ga på diakonifeltet, vil jeg også her oppmuntre til å fortsatt arbeide for en formalisering av noen faste møtepunkter og kontaktpersoner mellom kirken og skoler/barnehager (jeg vet mye skjer allerede). Når det ligger i årshjulet er det kontinuerlige letter.

Prioritering

Den største utfordringen handler kanskje allikevel om noe annet. Dere gjør utrolig mye. Aktivitetsnivået er imponerende. Men tid, økonomi og personell begrensede ressurser.

Ingen menighet kan gjøre alt.

Derfor vil jeg oppmuntre menighetsråd og stab til jevnlig å spørre:

- Hva er viktigst nå?
- Hva skal videreutvikles og styrkes?
- Finnes det noe vi må gjøre mindre av for å få plass til det som er aller viktigst?

Jeg vil utfordre menighetsrådene og staben til å fortsette å møtes en gang i året og ha en samtale om hva som er det viktigste fremover. Verktøyet «Kirka Vår»- samlet plan for arbeid i soknet - er både et verktøy for å samle planer og satsinger, og en mulighet til å se det i sammenheng med samfunnet rundt oss. Jeg vil i denne sammenheng særskilt utfordre dere til å bruke og utvikle den strategiske metodikken i verktøyet “Kirka vår”, i menighetsråd og stab, for sammen å gjøre gode prioriteringer til beste for både stab, frivillige og da også alle som hører til.

Avslutning.

Til slutt vil jeg igjen takke for disse innholdsrike dagene og mange flotte opplevelser og menneskemøter! Jeg er stolt og glad for å få være med og lede denne kirken vår, og alt det gode som skjer lokalt. Vi er en levende, nær og tilgjengelig folkekirke, som bidrar til mer himmel på jord. Og som en ansatt stolt sa, da jeg var ute på mitt første besøk som biskop: “We make nabolag great again!” Og det gjør vi! Hele tiden. Tusen takk! Lykke til videre, og Gud velsigne dere – midt i alt som er.